24ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6450 — 27 ՄԱՐՏ 1907 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 26 ՍԷՊԷՐ 1325 — 9 AVRIL 1907 — 24me année № 6450

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
"ԱՐԵՒԵԼՔ„ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ԳԱԼԱԹԻԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. ՊՈԼՍՈՑ ՀԱՄԱՐ 80 Գրշ.
ԳԱԼԻԱԹԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ 108 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ 25 Ֆրֆ.
ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԾԱԽԵՐԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ
20 հատ 1 դրուշոց փոխ
1 մեծ. հատուով կ'բեգուցուի

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

اره ولك
درعليه ده غلطه · اره ولك غزته سى اداره خانه سى

DIRECTION
DU JOURNAL ARMÉNIEN
"ARÉVELK"
CONSTANTINOPLE - GALATA

10 PARAS

ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ ՎԻՃԱԿԱԳՈՒՅՑԸ

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱՆԱՆ ՅՈՒՅԱՆ

Ինչպէս կարդացուեցաւ Արեւելքի մէջ, Ուսումն. Խորհրդոյ հրատարակած վիճակագրոյցէն տեսնուած առաջին կարեւոր բանն է սա իրողութիւնը թէ 1907ի սկիզբը 134 աշակերտ պակաս են մեր վարժարանաց մէջ՝ բաղդատմամբ 1906ին, զի նախորդ տարիին սկիզբը 5617 էր թաղային վարժարաններու աշակերտաց ընդհանուր թիւը, իսկ ներկայ տարուան սկիզբը կը ներկայացնէ թիւ մը՝ որուն տարբերութիւնն է 134, որ ըսել է մերձաւորաբար $2^1/_2$ առ հարիւր պակաս:

Առաջին անխարկով գուցէ կարեւոր բան մը չերեւի $^0/_{00}$ն $2^1/_2$ նուազումը, բայց երբ մասնաւոր ուսումնասիրութեան ենթարկուի այդ երեւոյթը, շուտով պիտի հաստատուի թէ կրթական խիստ ցաւալի պարագայ մըն է սա:

Ցաւտենք դժբախտաբար թէ վիճակագրոյցը մեր աչքին առջեւ չունենալով՝ չենք գիտեր որոշակի թէ պակասած 134 աշակերտները մեր թաղային վարժարանաց ո՞ր բաժնին կը վերաբերին, նախակրթական՝ թէ մանկապարտէզի: Սակայն նախորդ տարիներու վիճակագրոյցներէն հետեւցնելով՝ կրնանք ներել մեզի բացայայտ վճռելու թէ տարակոյս չկայ որ նուազումը նախակրթական բաժիններէն ըլլալու է, վասն զի արդէն քանի տարիներէ ի վեր կը տեսնուէր պարբերաբար թէ մանկապարտէզի փոքրիկներու յաւելումով միայն կը փոխարինուէր նախակրթական բաժիններէն եղած նուազումը: Կ'երեւի թէ այս տարի կա՛մ խիստ մեծ եղած է պակասողներուն թիւը, որ մանկապարտէզներու յաւելումը չէ կրցած անոնց տեղը լեցնել, և կամ նոյն իսկ մանկապարտէզներն ալ նուազում կրած են:

Պէտք է գլխնալ սակայն թէ այս երկու իրողութիւնները իրենց ուրոյն ուրոյն պատճառներն ունին: Նախակրթարանի դասարաններէ նուազումը կը նշանակէ կա՛մ մեկնում ուսանողական կեանքէ, դեռ չբրջանաւարտ չեղած, և կամ թաղային վարժարանները ձգելով օտար վարժարանները երթալ: Իրաւ, այս վերջին պարագան առաջնոյն չափ ցաւալի չէ, զի վերջապէս բոլորովին ազգէտ և անուս մնալէն աւելի լաւ է գէթ ոչ-ընկի հաստատութեան մը մէջ ուսում ու կրթութիւն առնել. սակայն որ և է համայնքի զաւակ որ իր գոնէ նախակրթութիւնը տոհմային վարժարանի մը մէջ չառներ, նոյն համայնքին կրօնքին զգացումներուն, ինքնայատուկ աւանդութիւններուն և բարք ու սովորութիւններուն հարազատ ժառանգորդ չկրնար մնալ: Այս է պատճառը որ միշտ նախընտրելի կը համարուի տոհմային նախակրթութիւն մը քան օտար որ և է վարժարանի մէջ որուելիք նախնական կրթութիւն մը:

Իսկ Մանկապարտէզի բաժիններէն աշակերտի նուազումը ա՛լ աւելի տխուր հանգամանք մը ունի. կը նշանակէ պարզապէս թէ մեր մէջ ամուսնական կեանքը անհրաժոյշ կը դառնայ և թէ այդ պատճառաւ նոր մանուկ չի հասնիր այնչափ որ կարենայ նախկին թիւերը անփոփոխ պահել: Եւ քանի որ կը տեսնենք, ինչպէս Պատրիարքարանի եկեղեցական տեղեկագիրն ալ կը հաստատէ թիւերու բաղդատական պերճախօսութեամբ, թէ ամուսնութիւնները երթալով կը նուազին մեր մէջ, բնական է որ հետզհետէ պիտի նուազին նաեւ Մանկապարտէզներ զարգարելու յատուկ դեռահաս փոքրիկները, որով տարակոյս չկայ որ այսուհետեւ առաջիանաբար նուազման չրջանը պիտի սկսի մեր վարժարանաց ամէն կարգի աշակերտներուն համար: Եւ աւելորդ է ըսել թէ Մանկապարտէզներէն է որ կը կազմուին նախակրթական դասարանները. երբ առջինները պակաս ելլան, բնական հետեւանքով վերջիններն ալ նուազում պիտի կրեն:

Իրաւ է թէ իբր մեղմացուցիչ պարագայ՝ հիմակուհիմա ուրիշ մեկնութիւն մըն ալ կրնայ արուիլ աշակերտաց նուազման այժմու երեւոյթին, այն է զանազան թաղերու մէջ մասնաւոր վարժարաններու դոյութիւնը, որոնց կը դիմեն թէ՛ Մանկապարտէզի և թէ՛ նախակրթական դասարաններու պակասող երկուքա տղաքները, բայց այս պարագան չկրնար մեծ հակազդեցութիւն մը ընել մեր թաղային վարժարանաց աշակերտներու նուազման ցաւալի հանգամանքին վրայ, որ պէտք է խոր ուշադրութիւնը գրաւէ ամէն անոնց որ պարտք կամ պաշտօն ունին մեր կրթական բարեւաւման հոգերով զբաղելու:

Բայց թէ ինչ է պատճառը որ մեր տղաքներէն մէկ մասը չրջանը չաւարտած կը մեկնին օտար վարժարաններ, — այս խնդիրը այնչափ ծանօթ է արդէն և այնչափ անգամ ծեծուած, որ հարկ չկայ համարիր նոր պարզաբանութեանց մէջ մտնելու:

Մ. ԵՆԳԻԹԱՆԵԱՆ

ԱՆՀԵՏԱՑԱԾ ԴԷՄՔԵՐ

ՏՕՔԹ. ԵՆՈՎՔ ԹԷՅԵԱՆ

Ասկից չորս տարի առաջ Բժշկական վարժարանը ճանչցայ զինքը, երբ ա՛ռաջին տարին մնացած էր բժիշկ ըլլալու: Մեր մուտքին երկրորդ օրն էր, այս օրուան պէս կը յիշեմ, զբօսանքի միջոցին կը չրջագայէինք, մենք դեռ նորեկ, միշտ աջ ու ձախ ակնարկներ պտտցնելով հոն չրջող աշակերտներուն վրայ: Անդին Գլինիքը երթալու ճամբան՝ տարիքով մեծ, նօթատետրերը ձեռքերնին, խումբ մը բժիշկցուներ, հաւաքուած կը վիճաբանէին գոռ ու բամբ ձայներով. ինձ կը թուէր թէ վարժարանին կից հիւանդարանին մէջ պառկող հիւանդի մը ախտանշովը կը զբաղէին անոնք:

Բոլորն ալ հասակով ու տարիքով գրեթէ հաւասար, առոյգ ու կայտառ երիտասարդներ էին. անոնց մէջ կար մէկը միայն որ դէպի պառը կառչած կը խոկար ու կը խոկար, մերթ ընդ մերթ խոր ու հասուն հայեացքներ նետելով իր ընկերներուն երեսն ի վեր: Առաջացած տարիք մը ունէր ան, մազերը գրեթէ ճերմկցած, ձիւնոտած խնամեալ մօրուքով փռուա՛ծ գլուխ մը ու կարճահասակ. ան ալ բժիշկ պիտի ըլլար: Այս տարօրինակ իրականութեան առջեւ հետաքրքրութիւններս մեծ եղաւ, և այս մեր զարմանքը զուգակշռելու համար, հարցուցինք հոն գտնուող ուրիշ բարեկամի մը՝ նոյն այդ մարդուն ո՛վ ըլլալը. ըսաւ թէ Ենովք Թէյեանն է: Ալ անկից յետոյ մասնաւոր առիթներ ունեցայ տեսնելու իրեն հետ, բարեկամացանք, ու գրեթէ դպրոցին մէջ զբօսանքի ժամուն միասին կ'անցընէինք դասարանի մը մէկ անկիւնը, կամ ծառի մը տակ, ջինջ ու պայծառ օդին մանաւանդ:

Հոս նպատակս իր կեանքը քրքրել չէ, այլ իմ զգացած տպաւորութիւններս դրպրոցի մթնոլորտին մէջ, որուն յիշատակները մարքիս մէջ նոր թռիչ մը կ'առնեն այս պահուս, երբ հեռու դաւառակէ մը մեր սիրեցեալ բարեկամին՝ Տօքթ. Ենովք Թէյեանի, անակնկալ մահուան գոյժը կը հասնի մեզի: Ողբացեալ Տօքթ. Թէյեանի տարողջ կեանքը միշտ հեւ ի հեւ աշխատութիւն մը եղած է, մէկ կողմէ ընտանեկան հոգածութիւնը, մեր կողմէ բժշկական դասերու և ուսումնասիրութեանց աշխատութիւնները զինքը ընկճած էին կարի: Սակայն ան իսէլին պիտի հասնէր, ատոր համար ալ պէտք էր որ մաքառէր ու պայքարէր նիւթական խոչնդոտներու դէմ: Ինքը Պոլսոյ մէջ մէկ քանի վարժարաններ կը դասախօսէր, իր յաճախած վարժարանի ժամերէն զատ: Իր դասագրքերը, որ գնահատուած են ամէնուն կողմէ, գրեթէ ամէն հայ վարժարան առհասարակ կը գործածէ, դասառները մանաւանդ սպառումը խիստ շատ է: Անա Ենովք Թէյեան, այսպէսով կ'ապրէր ու կ'ապրեցնէր ընտանիքը ու զաւակները: Հանգուցեալը կանուխէն մտած է բժշկական վարժարանը, սակայն նիւթականի չգոյութիւնը պատճառ եղած էր անոր վարժարան չկարենալ յաճախելուն, բայց տարիներ յետոյ նորէն չչեղեցաւ ան իր ծրագիրէն երբ իր դաւակներուն ու ընտանիքին ըստ բաւականի ապրուստ մը ճարելու ճամբայ մը գտած էր: Ինքնօգնութեամբ զարգացող անձանց առաջին դասակարգին մէջ կը գտնուի Ենովք Թէյեան. և կրցած է օգտակար ըլլալ օրքան իրեն նոյնքան և աւելի հայ մանկրտաոյն:

Աշխատեցաւ օրն ի բուն գրքեր հրատարակել, գրքեր որոնց յօրինումը ու կազմակերպութիւնը արդարեւ խիստ դժուարին էին, քանի որ պարզ թարգմանութիւն մը չէր որ կ'ընէր Թէյեան, այլ իր գիտցած ու տարիներէ ի վեր դասախօսած գիտութիւնները դիւրաւոյց եղանակով մը ի գիր առած էր: Իր մշակած գիտութիւնը, բնագիտութիւնն էր աւելի, և Ենովք Թէյեան իբրեւ մասնագէտ բնապատմութեան ու մասնաւորապէս բնագիտութեան՝ մեծ համբաւ մը կը վայելէր:

Վարժարանին մէջ մեր առաջին տարիներուն բնագիտութեան ամենանշնոռտ ու անհանգիստ օրէնքներուն ու հատուածներուն մէջ մեզի միշտ կ'օժանդակէր, ու կը բացատրէր խիստ սահուն եւ հասկնալի լեզուով մը: Դիտէր վերջապէս գիտութիւնները ժողովրդականացնելու ամենամեծ գաղանիքը: Իր գրքերն արդէն ամենն ալ դիւրահասկնալի ու պայծառ գրուածքներ են, որոնց մէջ կը տեսնուի Թէյեանի անսեթեւեթ հոգին:

Տօքթ. Թէյեան, պատանեկութենէն սկսած է իր ուսուցչական ասպարէզը. ոչ նուազ ծանօթ էր նաեւ լրագրական կեանքին մէջ, իր գիտական, քննական և ընկերային յօդուածներովը, որոնք զինքը բաւական մը ծանօթացուցին ընթերցող հասարակութեան: Վերջին քանի մը տարիներուն քաշուած կեանք մը ունեցաւ և չատ քիչ արտադրեց իր զբաղմանց շատութենէն պատճառաւ: Պօռ գաւառակին թաղապետական բժիշկն էր, և փորձառու գիտակցութեամբ ի գործ կը դնէր իր արուեստը, հակառակ իր քանի մը տարուան բժիշկ ըլլալուն:

Ողբացեալ Տօքթ. Թէյեան պարզ ու համեստ մարդ մըն էր, իր չարժուձեւին ու կացուցդիրքին մէջ խոնարհ. քիչ կը խօսէր ու լուրջ տրամաբանող մըն էր: Երեւոյթով միշտ տխուր, չատ քիչ անգամ կը ժպտէր. կեղծ ժպիտներ, կեղծ ձեւեր գոյութիւն չունէին բնաւ իր մէջ:

Մեր մէջ 50 տարին թեւակոխող մը դեռ տեսնուած բան չէր որ համալսարան մը յաճախէր սա կամ նա արհեստը ուսնելու համար, թէեւ վերջերս Թէյեանէն օրինակուողներ չատ եղան, որոնց ամենքն ալ տարիքնա դեղագործներ են, որոնք կը յաճախեն այժմ Բժշկական Համալսարանը, և որոնք կը խոստանան ըլլալ ապագային կարող բժիշկներ: Թէյեանի բժշկական վարժարան յաճախելը ոչ ոք դիտէր. ան՝ ուրիշներու պէս չուներ այն փառասիրութիւնը որ տարաձայնէր ամենուն իր բժիշկ ըլլալը, նոյն իսկ իր քնական թաղին մէջ չատ քիչերը տեղեակ էին անոր բժիշկցու ըլլալուն: Ինքը պէտք չունէր երբեք ատանկ պոռուռ, կեղծ ու անիմն ուէքլամներու. իր կոչումին, դիրքին ու իսէլին եռեւէն միայն կը վազէր, անյոգնաբար ու անվնասանելի կուրծք տալով այն ամէն խոչնդոտներուն դէմ որոնք կրնան պատահիլ երբեք այսպիսի դժուարին ու նիւթական անձուկ կացութեան մը մասնուած մէկու մը: Զինքը ապրեցնողը գրեթէ իր դասագրքերն էին, չատ քիչ անգամ կ'օգտուէր իր դասախօսութեանց երեսէն:

Բանի մը թաղային վարժարաններ գիտութիւն կը դասախօսէր, խիստ չնչին ամականներով, որոնք հաղիւ կը բաւէին ապրեցնելու զինքը ու իր բազմանդամ ընտանիքը: Բժշկական Վարժարանի իր վերջին տարին նիւթապէս նեղուեցաւ. ցեղակիները կը զբաղէր աս կամ ան վարժարանի աշակերտաց դասերովը. մինչ անդին իր ընկերները քաշուած լոկի ինչիկ կ'աշխատէին իրենց վերջին քննութիւնովը, Թէյեանն ալ փոխանակ ցեղակի, գիշերները կը լուսցնէր ճրագին շուրջը, միւնոյն ատեն հսկելով զաւակները իրենց մնարին մօտ: Թէյեան՝ իր վրայ դրուած յոյսերը իրականացուց, երբ յաջողութեամբ իր վերջին թեզը տալով՝ արժանացաւ բժիշկ տիտղոսին: Ահա Թէյեան իր բաղձացեալ նպատակին հասաւ, ահա հոս յաղթեց դժուարութեանց, փառքի դափնին լոկի ճակատը կապեց, ճակատը այո՛, ուր ալ տակաւ ծերութեան չրջանը յիշեցնող խորշոմներ ու ակօսներ կազմուիլ սկսած էին:

Բժիշկ ըլլալէն չորս ամիս վերջը տեսայ մէյ մըն ալ զինքը, յոգնած ու պարտասած վիճակով կը վազէր ասա անդ. պաշտօնական հրամանը եղած էր, Թարպեսեան բժիշկ պիտի կարդուէր Պօռ գաւառակին: Ու քիչ օր վերջ լսեցի թէ Տօքթ. Թէյեան պաշտօնին գացած է ընտանիքով ու զաւակներով միասին: Անկից յետոյ իր ձեռք բերած յաջողութիւններն ու ժողովրդէն արժանացած պատիւներն ու համակրանքի զգացման արտայայտութիւնները հեռուէն լսելով կ'ուրախանայինք: Իր կեանքը հանգիստ օգտակար ու չինիչ դաս մըն էր ամէն անոնց համար սակայն որոնք զինքը ճանչցած են: Բարի ու քաղաքավար, հեզահամբոյր բընոյթով գլխուն անձ մըն էր ողբացեալը. կարդացած էր կեանքը իր բոլոր անուշութիւններովն ու դառնութիւններովը: Իր ցաւը եւ ուրախութիւնը լոկ ինքը գիտէր, ժպիտը ու լացը կը մարէր ուղղին մէջ անձայն... Վաղահաս չէ՞ր սակայն անոր օրհասը, պէտք չէ՞ր որ ան ապրէր դեռ, և բոլորէ գէթ իր դպրոցական չրջանին հաւասար տարիներ, իր մտքի ու հոգեկան աշխատութեանց տառապեցուցիչ յոգնութիւնը ամոքելու համար, և օգտակար ըլլար իր ընտանիքին ու զաւակներուն:

Մահը, անակնկալ մահը, ո՜հ սարսռացուց ու զգեստեց ամէն անոնք, որոնք զինքը կը ճանչնային, դառն ու խոր տրպաւորութիւն մը ըրաւ ան: Ինքը ծնած օրէն գիտուն ծնած, անկից վերջը անով մնած ու մեծցած էր, որով կեանքին ու մահուան պատկերները գաղտնիք չունէին իրեն համար: Ու հիմայ որ ան, մահուան չապկը հագած հեռու իր սիրելիներէն, թաղուած է հողերուն տակ, իր անունը կենդանի է ու կենդանի պիտի մնայ սրբարանին մէջ անոնց, որոնք զինքը կարդացած են ու պիտի կարդան դեռ տարիներ ու տարիներ...:

Համբոյր իր հողակոյտին...

ՀԱՅԵՐՈՑ

ԺԱՄԱՆՑԻ ԲԱԺԻՆ

ԶՈՒԱՐԹ ՆՕԹԵՐ

ՊԱՏՈՒԻՐԵՆԵՐ՝
ԴՇՄԱՆՈՒԱՆՔ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐՈՒ

... Բրիք չբրիք, վերջապէս նշանուեցա՛ք:

* * *

Լացիք, խնդացիք, մայթերը չափչփեցիք, թատրոնները յաճախեցիք, երեկոյթներու մէջ պարելէն հոգնիք բերանդիդ եկաւ, երազ տեսնելէն ձանձրացաք, ձեր դէմը ելլող պարմնին հաճելի երեւնալու համար ճլակոտը եղաք, Սիսկափուրէն փեսայի սրտասցիք, բայց Թօփգրասէն անգամ չդտաք, պարահանդէսներու մէջ հազար ու մէկ փափուք մակի ընրիք, չատ անդամներ քիչ մը չա՛տ... թոյլատու գտնուեցաք, ժամադրութիւններ տալէն առնելէն յարիրացաք, մէկ միլիոն երդում լսեցիք և մէկ միլիառ ամուսնութեան խոստում ստացաք, և դուք ալ ձեր կողմէն տասը միլիառ սիրոյ երդումներ սփռեցիք, հայրիկին-մայրիկին հետ կռուեցաք...

Եւ վերջապէ՛ս...

Enfin, Malherbe vint...

Վերջապէս, նշանուելի ալիանսը յաջողեցաք անցընել ձեր մատը, որուն վրայ քիչ հպարտութեամբ չէ որ կը նայիք կոր:

* * *

Բայց, ասով չի՛ լմննար, ո՜ ma chère:

Ո՛րչափ ալ փոքրաւոր եղած ըլլաք, տակաւին պէտք ունիք խրատներու, զորս ձեր մեծ եղբայրը կը փութայ ուղղել ձեր հասցէին:

Ունկն դրէ՛ք:

Սակայն կարդալու համար, ձեր նշանդին արտօնութեանը մի՛ սպասէք, որովհետեւ չպիտի թոյլատրէ... բարի ծաղի՛կը:

Դիտցած ըլլաք որ, Օրիո՛րդ, նշանուած աղջիկը ամէնէն աւելի հեռու է ամուսնութենէ:

Ընշանուած աղջկան մը կարգուիլը աւելի՛ հաւանական է, քան թէ նշանուած աղջկան մը կարգուիլը:

Նշանուելէ առաջ ամէ՛ն ինչ ըրէք ձեր նշանածին հետ:

«Ամէն-ինչ» ըսելով զէշ միտքերու չեմ երթար և կը խրատեմ որ դուք ալ չերթաք՝ Մեծ-Պաֆքի օրով:

Խօսեցէ՛ք, խնդացէ՛ք, պտոյտի գացէ՛ք, — ըսել կ'ուզեմ:

Բայց, երբ անգամ մը նշանուիք, բացարձակ օտարականի մը նման վարուեցէ՛ք ձեր նշանածին հետ և մի՛ թոյլատրէք որ... բարեւ տալու պատրուակով ձեր ափը իսկ սեղմէ:

Մի՛, մի՛ ըսէք երբեք ձեր նշանածին. «Ա՜հ, ե՞րբ պիտի կարգուինք, ես քեզի համար կը մեռնիմ կոր, բայց դուն ինծի համար բան մը չես ըլլար կոր...» ևայլն:

Այս տեսակ խօսքերը սիրոյ տաք գաւաթին մէջ պաղ ջուր կը թափեն:

Ընդհակառա՛կը, կատարեալապէս անտարբեր եղէ՛ք, ամուսնութիւնը կարելի եղածին չափ ուշացուցէ՛ք և նայեցէք որ ձեր նշանածը միշտ դրացիին տղէն նախանձի ձեղի:

Երբ ձեր նշանածին հետ պտոյտի ելլէք, մի՛ մոռնաք ձեղի հետ տանիլ նաեւ ձեր տարէց մօրաքոյրը, հօրաքոյրը կամ մեծ մայրիկը, եւայլն: (Այս բանը թէեւ ձեր նշանածին չիդերուն չատ պիտի դպչի, բայց ասով ինքզինքիդ տպաւորվագրած կ'ըլլաք գոնէ... ի պատիւ Ապահովագրական Ընկերութեան:)

Զենէ աղտոր և ձենէ տիրին բարեկամուհիները զգուշացէ՛ք ներկայացնել ձեր նշանածին, որպէս զի... գորձը չեփեն միասին. այլ միշտ ձենէ աւելի տգեղ և ձենէ աւելի ապուշ եղող ընկերուհիները ներկայացուցէ՛ք անոր, որպէս զի բաղդատութեան մէջ դո՛ւք չանաւոր ելլէք:

Նշանուած եղած ատենդիդ ջանացէ՛ք կարելի եղածին չափ չատ նուէր բրցնել ձեր նշանածէն, և նշանը ետ եղած պարագային նուէրները ետ վերադարձնելու ասպիճան ապուշ մի՛ ըլլաք. սակիկ դէշ սովորութիւն մըն է:

Մի՛ նշանուիք անանկ մէկու մը հետ որ չարաթական հարիւր դրուշ կը վաստակի միայն: Երկուքդ ալ անօթի կը մնաք:

* * *

Վերջապէս, Օրիորդ, ընդունեցէ՛ք յարգանքներուս հաւատիքը:

ԵՍԱՎՈՇ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԱՆՏԱՌՆԵՐԸ

Այս սիւնակներուն մէջ քանիցս յայտարարած ենք թէ միայն այս երկրին յատուկ չարիք մը չէ անտառներու փճացումը, որու մասին պարբերաբար կը գանգատին տեղական թերթերը:

Անտառները զգալապէս կը նուազին ամէն երկիրներու, մանաւանդ քաղաքակրթեալ երկիրներու մէջ: Վիճակագրութիւնները չատ պերճախօս են այդ մասին:

Այսպէս, անտառներու ճոխութեամբ համաչափուր երկիրներն անգամ ամէն տարի ստիպուած են օտար երկիրներէ ներածել միլիոններու արժէքով առաղձ և ուրիշ փայտ: Պատճառը սա է որ ծառերը ուրիշ գործածութեան ալ յատկացուած են. հայտի կը վերածեն փայտերը՝ թուղթ չընելու համար:

Ամէն երկրի մէջ ծառերը կը կարեն՝ փայտի յարաճուն սպառման գոհացում տալու համար: Բայց ոչ ոք հոգ կը տանի այդ ծառերուն տեղ նորեր տնկելու, առաջ եկած վնասները դարմանելու համար մասամբ:

Թուրքիոյ մասին, մանաւանդ Մեծ-Պատերազմէն ետքերս, ամէն ինչ ինքնաբերաբար կ'ենթարկուի ապականութեան:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԿՈՒՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

(Գրեալ Վիպասէր Սուրէն Խսանի Գ.)

Խնդրատ մեզ հանդերձ ազգաստաղ դիտեր վասն մեզզմեան։ Ամ մեր ի Բուլդարիա վասն Ազգաբաժանման դասակցատաղ մեր ամ Համբարձումեան մեր։ Ամ Համբարձումեան մեր։ Ամ Համբարձումեան մեր։

Ամ Համբարձումեան մեր։

Ամ Համբարձումեան մեր։

ՊՈՐՁԵՆ

ԲԻԲԼԻԱ ԼՈՒՅՍ ՍԻՍԻՆՆԻ ԴԵՌԱՆԿԱՆ ԱՆԴԱՄ

ԲՈՒԴԱՊԵՍՏ

Գրաբար լուսաբանությամբ, ներածությամբ և ծանոթագրությամբ Հրաչիկ Ասլանի Սարգսյանի

Գին 6 ռուբլի

Պատվիրել հետևյալ հասցեով՝ Ք. Ռոստոմ, Գիրքի Նպաստ խանութ, թիվ 6։ 50—18

Ֆ. ԴԻԼԼԻՆԳԵՐԻ

Դիպի ցեղերամսագրության հրատարակությունը։

Գրաբար մատենագրության հրաշալի գանձարան է։ Հայերենի ամենաբարդ, ամենաանուշ, ամենաճոխ, ամենաերաժշտական, ամենաարտահայտիչ, ամենաստեղծագործական, ամենաբանաստեղծական, ամենաիմաստասիրական, ամենաբանական, ամենաբնական, ամենաանբնական, ամենաանբնական, ամենաան

ՍԻՐՈՊ ԴԷ ՌԷՖՈՐ ԻՈՏԷ
ԿԱԹՄԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
SIROP de RAIFORT IODÉ

Բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած՝ Սիրոպ Անթիքաքսպիթիթի և Մօռիւ ձկան իւղին տեղ՝ աւշկանութեան, տժգոյն ու ոսկրակազմ տղայոց մարմնի փոփոխութիւնքուն դէմ. ինչպէս նաև վիգի գնտիկները հայեցեալու, և սիրաժարի բանալու համար։

Փարիզ, 8. Վիվիէն փողոց
և բոլոր դեղարանաց մէջ A.

Գործակատար՝ Ժ. Պ. Տալէճիօ, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԼԻ ՊԱՐԿԵՐՈՒ ՀԱՅՔԱՅՔՈՒՍ

ԱԶԳ.— Հանր. Պարտքի Թղթեալ հասոյթներու Վարչութիւնը կը ծանուցանէ հանրութեան թէ ամուրդի կը դնէ հայթայթումը՝ 1.—Իւրաքանչիւրը 100 քիլօ աղ պարունակելու կարող 300,000 պարկեր, 44×26½ ինչս ծաւալով, 2½ լիպրա ծանրութեամբ։ Հիւսուածքը՝ 8×8։ 2.—Իւրաքանչիւրը 50 քիլոկրամ աղ պարունակելու կարող 200,000 պարկեր, 20×28 ինչս ծաւալով. հիւսուածքը միւնոյն։ Ամէնքն ալ Լիվրբուլ Թուլի տեսակէն, խծպուած եղերքներով և խայծզանուած։

Ապրանքի յանձնումը պէտք է կատարուի Իզմիրի մէջ, ծախքերը յանձնառուներուն վրայ։

Առաջարկուելիք գիները պէտք է կատարել շիլինով ու բէնսով, կնքուած պահարանի մէջ, նմոյշներու ընկերացած, այս վերջինները համապատասխան՝ Վարչութեան կեդրոնատեղիին մէջ ի տես դրուած պաքերուն, որոնք յանձնառուներուն կամ կ. Պոլսոյ իրենց ներկայացուցիչներուն տրամադրութեան տակ դրուած են։ Ծանձնառուներէն կը պահանջուի իրենց յանձնելիք ապրանքի արժէքին հարիւրին քսաներկուքը աւանդ ձգել։ Այդ գումարը պիտի վերադարձուի ապրանքին յանձնումէն յետոյ միայն, նմոյշին համապատասխան ըլլալու պայմանաւ։

Աւանդ ձգուած գումարները կրնան յանձնուիլ Կեդրոնական Վարչութեան կամ Օսմ. Պանքայի կեդրոնատեղիին կ. Պոլսոյ մէջ կամ իր մասնաճիւղերուն։

Աւանդի գումարին վերաբերեալ թուղթը պէտք է ընկերանայ առաջարկին։

Մինչեւ յառաջիկայ 1907 ապրիլ 15 (Ն. Տ.) կէս օր, պիտի ընդունուին առաջարկները։ Վերջնական ամուրդը պիտի կատարուի ապրիլ 16ի կէս օրին։ Վարչութիւնը, ամուրդին կատարումէն անմիջապէս յետոյ, իր որոշումը յանձնառուին պիտի հաղորդէ, կա՛մ հեռագրով՝ եթէ այս վերջինը Թուրքիոյ նահանգներուն մէջ կը գտնուի, և կամ նամակով՝ եթէ կ. Պոլիս կը գտնուի։ Վարչութիւնը իրեն կը վերապահէ ըստ կամս ամուրդի դնելու հայթայթուելիք ապրանքին ամբողջութիւնը կամ 100 քիլոնոց կամ 50 քիլոնոց պարկերը դատ զատ։ Պարկերու հայթայթումը ամէնէն ուշը մինչեւ 1907 յունիս 15 պէտք է կատարուի։ Այդ պայմանաժամը անցնելէն յետոյ՝ Վարչութիւնը իրեն կը վերապահէ օրինական ոեւէ միջոց ձեռք առնելու իրաւունքը՝ իր չհները ապահովելու համար, եթէ երբեք վնասներ կրէ վերեւ յիշուած պայմաններու անգործադրելի մնալէն։ Վճարումը, յանձնառուին փափաքին համաձայն, կամ կ. Պոլսոյ մէջ պիտի կատարուի, օսմ. ոսկիով՝ անգլիական ոսկին 110 ղրուշ հաշուով, կամ կոլկաթայի մէջ՝ բուբիով, մէկ բուբին մէկ լիրին 4 բէնսի հաշուով, և կամ թէ Լոնտոնի վրայ քաշուած չէքով, ամբողջ ապրանքին յանձնումէն յետոյ։ Ընդհ. Տնօրէնութիւն

7/20 փետր. 1907 (1322) 26—20

ՇՈՓԵՆԱՒԱՔԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅ.

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ԱՊՈՒԱՅԻՆՔԻ ՇՈՓԵՆԱՒԵՐ

Ապրիլ 16ին, Սիրճասի, Մարսիլիայէն
Ապրիլ 22ին, Իմպրեդի, Սեւ Ծովէն

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Ապրիլ 9ին, Ֆրէժի, Մուսանիա եւ Մարսիլիա։
Ապրիլ 16ին, Սիրճասի, Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում, Նովորոսիք
Ապրիլ 23ին, Իմբրեդի, Մուսանիա եւ Մարսիլիա։

Ա կարգ Պարիզի համար 200 ֆր
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ։
15 50—29 Թ. ՌԻԳՈՒԻ

Ա Պ Ա Ռ Ի Կ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ՆՈՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ԱՄԷՆ անուան յատուկ սկզբնատառով աղամանդազարդ ոսկի մատնիներ

Հէրճայի վաճառատունը՝ գոհարեղէններու, ոսկի և արծաթ շղթաներու, գրպանի, պատի և քօնսոլի ժամացոյցներու մասնաւոր վաճառուռնն է՝ իր բազմաթիւ յաճախորդներուն վստահութենէն քաջալերուած, այս անգամ կը փութայ յայտարարել թէ՝ ամէն եղանակի յատուկ վերջին նորաձեւութեան վրայ պատրաստ ունի արանց, կանանց և աղջկանց համար ամէն տեսակ հագուստներ ու անձրեւի համար մուշամպա վերարկուներ, նաեւ ճերմակեղէններ, ֆանթէզիներ և թօնաֆիլէներ ու կօշիկներ։ Ունի նաեւ կահկարասի, ձեղունի լամբաներ, մահճակալներ, եւրոպական ու անգլիական զոգեր, գեսի մուշամպաներ, կրամօֆոններ ու պիսկիլէթներ՝ ամենավերջին կատարելութիւններով։

Հէրճայի վաճառատունը մայրաքաղաքիս մէջ միակն է, որ չհասած է հանրութեան վստահութիւնը և գոհունակութիւնը, իր ապրանքներուն տոկունութեան և ոսկիներու մաքրութեան, ձեւաւորութեան և ամանութեան համար։

ԱՊԱՌԻԿԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Գնուած ապրանքին հարիւրին 20ը միայն կանխիկ, իսկ մնացեալ գումարին համար չարաթական հարիւրին 5 վճարմամբ պատրաստ է հայթայթել։

Վաճառատունս հաստատուած է
ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅ, ՈՍԿԵՐՉԱՅ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 13

Անգամ մը այցելել բաւական է համոզուելու համար թէ Հէրճայի անմրցելի կազմակերպութեամբ մը ի վիճակի է այսօր գոհացնելու իր ամէնէն դժուարահաճ յաճախորդները։

Կանխիկ գնողներու համար հարիւրին 5 զեղչ
Սակարկութիւն չկայ 50—28
Շաբաթական վճարմանց համար հաւաքիչներ միւս պաստառաց ներ

ՕՍՄ ԿԱՅՍՈՒ ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
11,000,000 օսմ. ոսկի կամ
250,000,000 Ֆրանսիֆ դրամագլուխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի Ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բէրա, Հիրտակ Համրան 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղէքսանդրիա, Խարբերդ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Դասքէմտուրի, Դիարբեքիր, Տէյր Զոր, Տէրսիմ, Էսկիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Դոնիա, Լառնագա, Լիմասոլ, Դահիրէ, Մէրսին, Միտիլիի, Մանսաթիր, Նիքոսիա, Ուշագ, Բոր-Սաիտ, Սելանիկ, Սամսուն, Սրվաղ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւտարի։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուով (գՕրթ-գարան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ և օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրինագներ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կընդունիներ եւ փոխանակագիրներ կը գանձ՝, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իրր աւանդ կ'ընդունի, պահպանման փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժեթուղթեր, օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին։ Արժեթուղթերը կը պահուին Զէյթունտ արկղամուրերու մէջ հատատուած մասնաւորապէս չինուած նկուղներու մէջ (պեթոնով եւ մեքենական ամրացումով), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ'ընծայեն։ Ընդունագիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վճարմանութեանց մէջ եղած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, առանց միջնորդէի, աւանդատուած արժեթուղթերուն կտրօնները, կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրօններուն համար չափաւոր միջնորդէք մը կ'առնուի եւ օրուան փոխանակագին համաձայն։ Ամբողջ հաշուոյն կ'անցուի պայմանաժամի կամ գանձումի օրուան փոխանակագինով։

Ժամանակին գանձուելու համար՝ աւանդ ղրուած արժեթուղթերուն կտրօնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կարուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իրր աւանդ արժեթուղթեր կ'ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն ու Բարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղէքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Արէնք, Պերլին, Պրիսել, Հռոմ, Վիէննա, եւայլն։ Տոկոսներու արդիւնքը աւանդատուին արտասահմանի տակ դրուած է. կամ իր հաշուոյն անցուած, կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յաճախորդները, որոնց արժեթուղթերը ի պահ ղրուած են, կրնան իրենց խնդրագրին վրայ գրուած տեղերէն առնել կամ իրենց հասցէին ղրկել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ սակարանական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գնով, կարգ մը արժեթուղթեր, ինչպէս Ռումելիի երկաթուղիի, Եգիպտական Բրէտի Ծոնսիլի Ցունասատանի ազգ. Պանքային պարտատոմսերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլի բաժնեթուղթերը։ Անմիջական կերպով յանձնելի են այս արժեթուղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը ստանձնէ արժեթուղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ. փոխանձում, կարօնիներու նորացում, եւն., մասնաւոր սակագնի մը համաձայն։ Օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու վրայ փոխատուութիւն կ'ընէ հաշուընթացով և շատ չ փաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու կարօններ։ Իր մասուկներուն մէջ գտնուած արժեթուղթերուն կարօնները կը վճարէ, առանց միջնորդէի, ինչպէս 4% Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերու, 1901-1905ի 4% Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերուն եւ Ռիոսի նաւահանգստին 6% փոխառութեան պարտաթուղթերուն կտրօնները։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հատատած է՝ Սակարանի արժեթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնք Սակարանիմէջ ընդունուած ըլլան կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ'երաշխաւորէ ընդդէմ հարիւրին հարիւր վճարելէ առաջ եկած կորուստը, վիճականութեան միջոցաւ, այսինքն վճարման գինով։ Ապահովութեան սակը. որ փոփոխական է, կը հաղորդուի ուզողին։ 50—9

ՏՈՔԹ. Գ. ԶԱՐԳՃԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԵՄԱՐԱՆՆԵՐ

Մ Ա Ս Ն Ա Գ Ի Տ

ԱԿԱՆՋԻ, ՔՓԻ, ԿՈՎՈՐԴԻ ԵՒ ԲԷՐՆԻ
ՀԻՒԱՆԱՆՈՑԵԱՆՑ

Որ երբեմն իրր օգնական բժիշկ պաշտօնավարած է Պորտոյի կառավարական հիւանդանոցներուն մէջ, այժմ Կ. Պոլիս վերադարձած ըլլալով, կը բնակի Բերա, Թաքսիմ, Բիրը փողոց թիւ 6 (գաղղիական հիւանդանոցին հանդիպակաց), և հիւանդ կ'ընդունի բաց ի երկուշաբթիէն ամէն օր կէս օրէ վերջը։

Շաբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանէ։ 40—28

Տպագրատէր՝ ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՍՈՅԹԸ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՁԵՏԵՂՄԱՆ ՅԱՏԿԱՑՈՒԱԾ

Պարգեւները կը վճարուին Կ. Պոլսոյ մէջ Երկրագործական դրամատան և Օսմ. Կայս. Պանքայի, իսկ գաւառներու մէջ յիշեալ Պանքաներու մասնաճիւղերուն կողմէ։ Եօթներորդ Թիրաժը պիտի կատարուի 1323 մայիս 1ին Հանրօգուտ Շինութեանց պաշտօնատան մէջ։

Տոմսակներուն թիւը 175 000 — Պարգեւ տանող տոմսակներուն թիւը 35 000

Առաջին պարգեւ	Երկրորդ պարգեւ	Երրորդ պարգեւ	Չորրորդ պարգեւ
300,000	100,000	50,000	20,000

ՊԱՐԳԵՒՆԵՐՈՒՆ ԹԻՒՆ ՈՒ ՔԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Պարգեւ		Հաս			
300,000	ղրշ.	1			
100,000	»	1			
50,000	»	1			
20,000	»	1			
60,000	»	6	իւրաքանչիւրը	10,000	ական ղրշ.
50,000	»	10	»	5,000	» »
40,000	»	20	»	2,000	» »
60,000	»	60	»	1,000	» »
200,000	»	400	»	500	» »
240,000	»	3000	»	80	» »
630,000	»	31,500	»	20	» »
1,750,000	»	35,000			

Թիրաժի գործողութիւնը կը կատարուի ի ներկայութեան Երկրագործական Պանքային Վարչական Խորհուրդի մարմնոյն, հաշուակալին, Եւմտական Նախարարութեան հաշուակալութեան Ատեանին և Օսմ. Կայս. Պանքային կողմէ կարգուած ներկայացուցիչներուն։ Եւած պարգեւները առանց ոեւէ զեղչի կը վճարուին ամբողջապէս, մէնիտէն քան ղրուշ հաշուելով։ Թիրաժի միջոցին ամէն օր քաշուած թիւերը լրագիրներու մէջ կը հրատարակուին յաջորդ օրը։

Վիճակահանութեան տոմսերը կը ծախուին Երկրագործական Պանքային կեդրոնատեղիին, Պոլսոյ կողմը վիճակահանութեան մասնաճիւղին, իսկ գաւառները Երկրագործական Պանքայի և Օսմ. Կայս. Պանքայի մասնաճիւղերուն մէջ։ Ամբողջական քսանբէնդ տոմսակ գնողին հարիւրին վեց ղրուշ զեղչ կ'ըլլայ։ Թիրաժէն մէկ օր առաջ ետ դարձուած տոմսերը կ'ընդունուին և անոնց արժէքը կը վճարուի։

Ամբողջ տոմսին արժէքը մէկ մէճիտի
Կէս տոմսին արժէքը կէս մէճիտի
Քառորդ տոմսին արժէքը հինգ դրուշ 13—3

ՌՕՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու յոգեկնաց մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելուն դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	1 666 666 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	154 666 666 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	400 728.000 »
1904 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	65.224 946 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Աղաբեան խան Վոյվոտա Ղալաթիա.
Պոլսոյ գործակալութեան, Տիլսիզզատէ խան. Այէր Էֆէնտի ճատէսի, թիւ 26։
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ 11 50—25

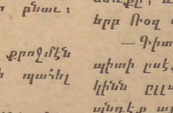

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՕՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՔ

ԸՆԴՄԷՋ Հալի, Կ. Պոլսոյ եւ Օէէսայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Տիտս	4311	Հիսարլիկ	1531	Մարսէլլս	3709	Սարֆօ	1119
Սլէգթ	3607	Տոմինս	938	Հինտու	3720	Միքլաս	3557	Տիբիս	1735
Անէէլս	1541	Տուրս	2383	Հորաթիս	1600	Միլս	1957	Սիլվիս	119
Սթիսոքս	2277	Տրաքս	1713	Հումպէդ	595	Մոնդէպէլլս		Սցէրս	1203
Գասանս	1822	Տինսմս	504	Իսպս	2354	Մուսթիլլս	3419	Քասոս	1323
Գորտոնս	1264	Էպքս	3464	Իսաանս	5140	Նէքս	1338	Թ. Ուիլսոն	1546
Գրիֆֆլս	4481	Էլասքաս	1520	Ճիւնս	1080	Օտիս	4100	Թոքիս	3337
Գէյլս	1371	Էրսքս	841	Քէլսէնս	053	Խէթսպիս	4036	Թոլէս	1470
Գալիբսս	1837	Ֆիոս	954	Քալերնս	2307	Օրլանս	1535	Օւրպինս	242
Գարէս	1244	Ֆիլիպսոն	1828	Քուլիս	1700	Պալէրմս	1637	Վասքս	1914
Գազս	1094	Ֆլամինկս	349	Լէս	1953	Պոլս	510	Զոլս	1289
Զիքսկս	2729	Ֆրանսիսքս	4582	Լէբանթս	2272	Ռիալճս	3329	Վքլթուցն	239
Սօսէթս	1831	Կալիլէս	3060	Լիվորնս	1343	Ռիալտս	1553	Եէտս	1350
Գոլորաաս	4235	Կիկանս	1143	Լորէնցս	3191	Ռոլլս	1613	Զէնս	1296
Գոնկս	2905	Կօզս	1011	Մալմս	724	Բօճէս	1789	Թորս	
Գորսս	895	Կրասանս	1695	Մարէնկս	1378	Ռոզացիս	136	Մայոն	

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած են.
Ալիէրս յոգեկնաւը, նաւապետ Ժիք։
Բօյնկզս յոգեկնաւը, նաւապետ Պրանթրն։
Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուին.
Վիկս յոգեկնաւը, նաւապետ Հարպօրտ, ամսոյս 19ին։
Բլարս յոգեկնաւը, նաւապետ Պէլտինկ, ամսոյս 30ին։
Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻԻԶՕՏ
Թիւ 22 24, Ֆիւլիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 10 50—45

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ-ՖԷՐԱՅՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Դրամագլուխ 130 միլիոն ֆուրոն, ամբողջովին վճարուած
Պահեստի գումար 36 միլիոն ֆուրոնի չափ։

ԴԻԼԻԱՆՍԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Վճարումները ոսկեդրամ ըլլալու են։ Ցիսուն դրուշէն վար վճարում չընդունուիր։

Վիճքր Պանք-Ֆերայն այսօր հարիւրին 3½ տոկոս կը վճարէ 1000 ոսկիէն վար գումարներու համար. իսկ անկէ աւելի գումարներու համար՝ հարիւրին 3։ Մանկան կրնայ տոկոսին տակը իջեցնել կամ աւելցնել տեղական լրագիրներու միջոցաւ 15 օր առաջ իմաց տալէ յետոյ։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան եւ առնուիլ ամէն տարի։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան նաեւ առնուիլ գրաւարարէս ու կանխաւ ըլլալիք ազդարարութենէ մը յետոյ, հետեւեալ կերպով.

3 օր 100- 150 ոսկի գումարի համար
6 » 151- 200 » » »
10 » 201- 500 » » »
15 » 501-1000 » » »
30 » 1001 և անկէ վեր » » »

Վիճքր Պանք-Ֆերայն իրեն կը վերապահէ պանքան դրամ ունեցողներուն հաշիւը կարգադրել։ ուզուած ատեն վճարելով տեսարկին պարունակած գումարը։

Վիճքր Պանք – Ֆերայն խնայողական գումարը պարունակող տետրակ ալ կը յանձնէ տնչափական տետրակով։ բայց այդ պարագային նշանակուած խնամակալը (վէրլի կամ վարի) միայն իրաւունք ունի գրամը քաշելու։

Խնայողական Սնտուկին գործ։ Վիճքր Պանք Ֆերայն կը զբաղի նաեւ տեղանաւարական ուրիշ գործառնութիւններով

ՄՕՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՔԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ճամբարդ եւ ապրանք փոխադրող
ՍՈՂՔԵՐԻ

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Ինսի	Նայսգարիս
Միսիսիպի	Իսմէլիա
Բաֆատս	Գուլիրիս
Էմպր	Մօնրիս
Նարտօճ	Ֆայթի
Նավարէն	Ֆաբրօս
	Թիպս

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ հանգրաստաւէտ են, նաւուն մէջեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, եւ կարգականութեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար տեսչուհի ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ սանմանափակ թուով ճամբորդներ կ'առնեն բայց տեսչուհի չունին։ սգէրլիճ

Կ. Պոլսէ Լիվրբուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հասնելու համար՝ իրենց հրահանգները ան շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները ուղեւորելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ եւ Ընկ.
Գործակալք
Ուիթոլ խան, Պանկի գաղու., Պոլիս
ՃԷՅՄ ՄՕՍ Ընկ.
50—4 31 Ճէյմս Սգրիդ, Լիվրբ ուլ.

Cie RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՔԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբաթական հրաւիրեալներ

Մարտ
Դ 13/26 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առաւուն, Տարտանէլ, Միտիլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բորսայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Ե 15/28 Օտեսա ժամը 10ին առաւուն։
Շբ 17/30 Միտիլի, Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 1ին առաւուն։
Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։
50—24

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹՈՒՐԹՕՆԸ (87)

ԹՕՔԼ ՍԱՌՔ

ԳԵՂԱՆԻ ԿՈՄՍՈՒՀԻԻ ՄԸ ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ
ԳԱՅԼԵՐՆ ՈՒ ԳԱՌՆՈՒԿԸ

ԺԴ.
ՀԱՅՐ ՈՒ ԱՂՋԻԿ

—Ինչ բանէ սոսկում կը զգաք։ Վախնալու չէք ապաքինումէն, քանի որ այդ բուժումին շնորհիւ պիտի սիրէք զիս...

—Այո՛։

—Բայց չեմ հասկնար ձեր միտքը... Հա՛յր ինչ վանդ կը նշմարէք... Իրաւցնէ վանդ մը կայ։

—Այո՛։

—Ուրմնն...

Ցանկարծ ճչմարտութիւնը պարզուեցաւ դեռատի աղջկան առջեւ, այնքան առհելի կերպով որ չկրցաւ սոսկումի ճիչ մը զսպել։ Մինթ կոմսը չէր ուզեր յայտնել թէ կրնար և կը փափաքէր աղէկնալ, բայց այդ բուժումն իսկ նոր վտանգ մը պիտի դառնար թէ՝ իրեն և թէ աղջկան համար...

Ռօզ հարցուց այդ բանը։

Ու խուսոտ ձայնը գրեթէ անհասկնալի կերպով պատասխանեց.

—Այո՛։

—Ուրեմն ինչ կը փափաքիք, հա՛յր... կ'ուզէ՞ք որ ոչ ոք գիտնայ թէ ձեր վիճակը բարւոքած է և թէ ձեր բուժումը անկարելի է մօտաւոր ժամանակի մէջ։

—Այո՛։

—Շա՛տ լաւ, հա՛յր, այս անգամ հասկցայ ձեր միտքը... Կ'ուզէք որ ամէնքն ալ սա կարծիքը ունենան թէ նոյն հիւանդ անձն էք միշտ... Այն օրը ուր տարի ելլէք, ինչ զատ ո՛չ ոք պիտի գիտնայ այդ պարագան։

Սփոփանքի անուն ուրախութիւն մը չողաց հիւանդին աչքերուն մէջ։

—Ա՜մ է ձեր կամքը, ա՜մ է ձեր մտածումը, հայր իմ։

—Այո՛...

Ցնծոյ աչքերը փակուեցան, ինչպէս կը պատահէր այդ կարգի ճիգերէ յետոյ։ Կոմսին կանոնաւոր ու հանդարտիկ շնչառութենէն Լիզան հասկցաւ թէ քնացած էր ան, տկարութեան պատճառած ընկճումին չդիմանալով։

Ցաւորդ օրը, ժամը երեքին, Մարա-լ'Օ գնաց Ռօզ-Լիզան։

Բրիսթիան կանխած ըլլալով, առանձին գտաւ դեռատի աղջիկը։

Լուիզ ու իր ամուսինը իմացած էին երիտասարդ բժիշկին տուած սէրը Լիզօնի նկատմամբ։ Անվախօրէն պիտի կրնային խօսիլ անոնց առջեւ։ Բրիսթիան նախ մանրակրկիտ յանձնարարութիւններ ըրաւ Ռօզի՝ ի մասին հիւանդ կոմսին։ Բժիշկին աւելի՝ Ռօզէն կախում ունէր կոմսին ապաքինումը։ Երբ Բրիսթիան իր խօսքը վերջացուց, Ռօզ, ծանրախոհ երեւոյթ մը առած, իր ձեռքը մեղմօրէն կրթնցուց երիտասարդին թեւին վրայ և դողդողուն ձայնով մը ըսաւ.

—Հիմա ալ պարոն տը Բրուա-Վիթրէի կամքը յայտնեմ, ըսաւ դեռատի աղջիկը...

—Իր կամքը, ըսաւ Բրիսթիան ընդմիջելով և ղարմանքի ընդոստ շարժում մը ընելով։

—Այո՛, որովհետեւ նոր հասկցայ... Ալ եւս միտկ չէ իր դերեզմանին մէջ, քանի որ յուսախ կրնամ այցելութիւն տալ իրեն և վերակենդանացնել զինքը...

Բրիսթիան կուսեց եղածը, որովհետեւ գիտէր անոնց գաղտնիքը։ Բուժման այդ հրաշքը արդիւնք էր հօր ու աղջկան փոխադարձ սիրոյն։ Ու խանդաղատանքի զգացում մը ունեցաւ բժիշկը։

Լիզան շարունակեց.

—Պ. տը Բրուա-Վիթրէ կը փափաքի որ ո՛չ ոք գիտնայ թէ ինք կրնայ աղէկնալ, և եթէ երբեք բարւոքում մը առաջ գայ իր վիճակին մէջ, բոլորովին գաղտնի պահուի այդ բանը...

—Դէմ նշմարած էք ատոր պատճառը...

—Իր աչքերուն մէջ կարդացի անկարգելի սարսափի մը արտայայտութիւնը, որ արդիւնք էր իր բուժման լուրը տարածմանէն։

—Զարմանալի՛ բան, մրմնջեց Բրիսթիան։ Բացառութիւն չընդունիր բնաւ։

—Ոչ մէկ բացառութիւն։

—Նոյն իսկ իր ընտանիքէն, քրոջմէն և քեռորդիներէն ալ գաղտնի պահել կ'ուզէ։

—Ոչ մէկ բացառութի՛ւն, կրկնեց Լիզան, անսովոր ու գրեթէ ցաւագին կերպով մը։

Բրիսթիան գլուխը ծռեց։

—Պ. տը Բրուա-Վիթրէի ըսէք որ իր կամքը պիտի յարգուի... Այդ գաղտնիքին իրազեկ ըլլալով ձեզի հետ, Ռօզ, ինքզինքս երջանիկ պիտի զգամ։ Ի՞նչ որ ալ ըլլայ, ինձի այնպէս կը թուի որ ատիկա զիս ա՛լ աւելի պիտի մօտեցնէ ձեզի... Հիմա ձեր մայրագիրին առջեւ կ'ուզէ՞ք որ քիչ մըն ալ... մեր վրայ